

НОВА РЕГЛАМЕНТ СКОЛАРИЪ

ал школелор молдовене.

(Брмаре.)

Секция III.

Деспре съатъа сколаріъ.

§. 106. Съатъа сколаріъ се компъне:

a) De Инспекторъа генералъ, каре дъ ва президъа дъ динса Шефъа ші Директоръа Департаментъа ші.

b) De Директоръа интернатъа ші.

c) De треі професорі алені де къръ професоріі сколелор секъндаре.

d) De професорі дъвъцърей дпалте, каре вор фі твдъарі ддрігъте а ле аш.

§. 107. Ачест съатъ ва дпнеа сеапделе сале де треі орі не сънгъшпъ, дъ зіеле дпсъпате де ел дпсъш, ва пштеа дпсъ фі адънат ші естраорднаріъ дъ казърі, каре п'ар дпгъдзі дптързіере.

§. 108. Съатъа сколаріъ не дпнгъ а ле сале дъкррі атпгъторе де ратъа дъвъцърілор ші ал адмнстратіеі сколелор, ва фі дпсърчпнат ші къ адъчереа дптръ дпмпліре а діспозіцілор ші а лецізірілор статорнічте, прекъм ші къ превегереа пъперелор дп дъкраре.

§. 109. Прпн зрмаре делівератіеле съатъа ші вор аве дп vedere дозъ објекте генерале:

a) Пъпереа дп дъкраре а лецізірілор ші а діспозіцілор дпгърте.

b) Дпвъзпгъдпреле черъте, дпсъ фъръ жпгпреа параграфъа ші зрмторіъ.

§. 110. Дп пріівереа пърцілор счепціфче, съатъа ва авеа спецалъ превегере аспра пъзіреі аз пестрмътаре, а сістемъа ші, а методъа ші, а објектелор, а кърцілор де дъвъцъръ статорнічте

прпн ачест Регламент ші а програмъа ші, каре ва кърпнде дпгърдіреа матеріилор не аш ші чепсърі. Ел ва сьпне Департаментъа ші дъвъцърілор пъзічче ші обсерватіеле сале, дп тоате челе че прівеск фолосъа ші пропъшіреа дъвъцърілор, суре а аве дп vedere, дъ черчетареа ресъататъа ші, сістемъа адонат де ачест регламент.

§. 111. Суре дпмпліреа ачестор дпсърчпнррі, Департаментъа ва ддрента къръ ачел съат рапортреле Инспекторъа ші генерал, а комітетелор де Инспекціе дпн дпгътрі ші ал Директорілор осевітелор ашъзшпте ші пенсіонате, каре вор фі атпгътоаре де регъле пъзіте ші де обпштешті пъпері дъ кале дп пріівереа дъвъцърей, аспра кърора съатъа ва сьпне Департаментъа ші сокотпца са прпн рапортъ.

§. 112. Къръра ші пропъшіреа атпвеі, статорнічреа регъелор граматікале, компънереа ші прелъкрареа кърцілор сколастиче, дъпъ методъа шіа пре ддрг арътат дп §§. 239, 250, вор фі објекте прпчпнале а делівератіилор ші а ддржпреі ачелъі съат.

§. 113. Атът обпштештеле есамене прекъм ші ачеле дп парте, дпнтпгоаре къръ добъндіреа зпел катедре саъ зпел стпендіш, асемпне ші конкърсреле пептръ ачест съършпт, се вор повъдзі де къръ съатъа сколаріъ.

§. 114. Класіфікаціа сколарілор, черчетареа ші регълареа потелор кърътате де еі, компънереа лістеі де кандідаті, де стпендіе, де рекомандатіі пептръ словозпреа атестателор сьнт атрпвъціі а ле съатъа ші.

§. 115. Дп пріівереа дісплінеі, ел ва хотърж дъпъ лецеле статорнічте челе де квъпндъ аспра къркърілор, ва фаче къпоскътъ Департаментъа ші не сколаріі, каріі прпн а лор таленте, сіргъпндъ ші пъртаре, мерітъ осевігъ дъаре атпнте, ші не ачел каре пз вор рьспнде кпемърп лор, дъ

каре се вор аве дн ведере ши рапортъриле Инспекторълѣи ши а ле Директоріалор.

§. 116. Дн канцеларіа скоалелор, Сфатъла ва аве деосевит реѣистрѣ ши архива са. Дн тимпъла сеанцелор сале, ел ва авеа секретаріъ алес дин сипъл съѣ, ши скріпторіъ де ла Департамент.

§. 117. Ресолуціле днкіете дъпъ мажоритатеа вотъріалор, прекъм ши жърнале сеанцелор сфатълѣи, днскріпціонсе днтръши протокол, знде вор іскълі тьдълъріле, днпревнъ къ сокогінцъ осевитъ, дн казѣ де десвінаре, тревъе съ се сѣпъе Департаментълѣи спре днтрърире. Пъпереа дн лъкраре а хотържъріалор лѣи, ва дичене пѣтаі дъпъ днтръргъра лор.

(Ва зрѣа.)

Дескріпціа Воіажелор Мъріеі Сале Домпълѣи Церей ротъпеншті дн жъдецъла Mexedinc. 1850 Август ши 1851. Октомврие.

(Din Gazeta цертано-ротълъ дин Бъкрешті.)

(Днкіетере.)

Новілі, де аствъі 'наинте фідіі спріжілѣа попорълѣи; сіліді-въ аї меріта кредінда ка сѣ'ні даці рѣпаосъла че ліпсеште акъм дин ініта теа. Кънд м'ам світ дн сказъла Домпіеі, еѣ ам гъсїт дара дн днпрежъррї греле.

Гъндеам съ тор, (зісе къ оні 'нвндѣі дн лъкръті.) Гъндеам съ тор, ши съ пѣ въз дара теа дн стареа 'н каре ажънсесе.

Църѣа Ротън е сѣлуг, дар преа 'лаці малтратат, гъндіці къ въ е фрате, ши 'пчетаці д'ал апъса; пънъ акъм аді фост доъ класе інеміче, фачеді днкаі д'акъм съ днчетезе орї че пістъ днтре фраці. Фзакціонаріі авеа о зржтъ сістемъ д'а інтрїга ка съ вазъ тор д'авън гоніндъ-въ зніі пе алціі; днтіндеціле днсъ о тьлъ сіпчеръ, амїкалъ, ши фідіі днкредіндаці къ дин моментъ ачела ведіі фратерніза. Аша пѣтаі де сігър вом мерце днаинте, алтінтерї спре пеїре, де сігър, іар съ штіці. Съ пѣ деа Дъмнезеѣ съ въ адъчеді аміпте о датъ де ворвеле теле, къчі поате ва фї тьрзіѣ. . . .

Дн алецерї, лъсаці зра ши піста. Нічі зп дъх де партідъ съ пѣ въ доміне, іа де тьлъ пе вржжамш, шиї зі: пѣ те ізвеса фрате, дар ддї

къноск діспозіціле че'дї мерітъ ачеастъ фъпъціе, діе ддї даѣ вогъла теѣ; къ кіпъла ачеста, вом пѣтеа проспера прегътіндъ-не прїптр'о сѣлптъ зпїре зп віитор феріціт.

Пе кънд Мъріа Са днсъфла астѣел дн ініміле тьтълор сіптіменте де віртъте, де дрептате, де зпїре, о тьчере реліціоасъ домпѣа дн салон, ши азгіторїі естазіадіі, лъсаръ съ къргъ кътева лъкръте де въкріе. Атзпчі темеріле департе перірїрѣ, ши сперапца зпїі віитор феріціт дъпъ каре сѣлпнѣтм де атъдеа секолї, се днфьдішъ маї стрълзчїндъ дн імацінаціа поастрѣ.

Ал доїлеа Воіаж ал Мъріеі Сале Домпълѣи дн жъдецъла Mexedinc.

„Вої венї ши ла анъла, зічеа М. С. дн анъла трежт“ вої еші іаръші прїп жъдеце съ въз де апроане дакъ, дъпе къте въ ворвек дн інтересъла овнштіі, дъпе пьдъшелїле че върс ка съ стьбілеск орї че аватере дин калеа чеа дреаптъ, вої фї пѣтът фаче съ ть днцелеагъ оаменї, ши съ ть ажъте дн пьшїреа къ годї спре днвъпътъдіре.

Днтр'адевър, чеа че пьлъ акъм а фост лъкръ непоменїт, ка зп Домп стьлпнїтор съ візітезе тоатъ дара дн дої анї д'аржндъла, М. С., къ стьрвїнда чеа де фер че'л карактереазъ, се цїпъ де ворвъ; дар ка съ пѣ фїе преа днделзпгатъ депъртареа къпетенїеі статълѣи дин центръла лъкръріалор, М: С. дншї днпърці кълъторїа дн доъ тимпърї, ши візітъ опт жъдецене варъ, іар поъ не тоампъ. Дн ачест дин зртъ тимп, ла 14. Октомврие, венї М. С, ши дн жъдецъла Mexedinc.

„Ньдъждъеск къ ла ведере вої рьтънеа маї мълдъшїт“ зісе М. С. дн анъла трежт кънд а плекат де ла Северїн.

Mexedincenїі коръспънсערъ къ ачеастъ дьлче пьдежде. Сътънда віртъціалор сепълагъ де М. С. дн жъдецъла Mexedincїі, а къзът пе пьтъпът въп; фзакціонаріі ізвлїчі, пѣ маї третъра акъм ла апронїереа Днвълдімії Сале, чї дин конгръ дн агента къ перьвдаре. Дн челе маї вії транспортьрї де въкрїе. Ла 12. Октомврие ажънънд дн Северїн, а доа зі М. С. ревїзїі четеле де жапдартї ши грънїчерї каре дн кърс де кътева лънї, съ ексерсаръ де мїраре ши гратїфіканд пе чеї че прїп сіліпцъ с'аѣ деосевит маї мълт, сіліпцївъ ле зісе а пѣ рьтънеа дн зрѣа алтора; Mexedincenїі

аъ ренъте; ши дъврѣдишазъ къ възкріе каріера артелор; Mexedindeni аъ фост тот д'азна дн ка- нва воініцілор . . . dorovanpъл дн історіа дърїі, а фост вітеаз, а фост лъсдат; сіілідївъ дар, къ агът маї тълт, къ в'ам дат де Шеф зп Mexedindan.

Din партемі, съ фїдї віне дикредіндаці, къ окїла теѣ ва фї тот д'азна ацінтат аспра воа- стръ, ши къ вої прївегеа ка съ въ възкраці де тоате дрептърїле че лецізіріле в'аъ акордат.

Дпърпндъсе дн салон, М. С. днсоціг де тоці фнкціонаріі дїстріктълї, ши де локзіторїі ка- піталеї, ле адресъ вртъгоареле квънте:

Am веніг іаръп, съ въ дптрев ши съ'м спъ- педї фїе каре пъсрїле. Дакъ дн авъл трекът ам гъсіг неорждъелї марї п'жп ждеде, маї къ сеа- ть аїчі ла D-воастръ, поате къ зпї пз ть кзпо- скъсеръ днкъ віне, поате къ індълденда че ам авт'о кнд тревъеа съ фак кътева піде, аъ со- вотїго ва о слъвїчїне дпн партемі, саъ поате дн съвршіг, ши ачаеста есте дпн вртъ а теа сзпо- зїціе, вор фї крезът къ ле вої маї трече къ веде- рен. Ле ам дат дестъл време ка съ се гъндеа- скъ, ши акът апї креде къ фак зп пькат, кнд апї маї ерта чел маї мїк авъз. Авъзрїле акът въз къ п'аїчі аъ маї дпчетат, ши къ ажъторъл лъї Dътнезеѣ, пдъждъеск къ съ вор стърпї къ десъ- вършіре.

Експерїенда а доведїг къ есте тїпъла а мо- діфіка ши лецізіреа атпгътоаре де пропрїетате. Съ сімдеа дн адевр де дълг тревїнда зпелї леці каре съ дппрїетенеаскъ не пропрїетар къ сътеа- пъл. Нога лецїре асігъреазъ дрептърїле пропрїе- тарїлор ши але дъранїлор, ши прїн ачаестъ днклї- паре а іntересърїлор лор, пз рътъне дпдоїалъ къ вор петрече дн віігор дн въз армонїе. Ам а- тълпат изпереа еї дн лъкраре, ка съ аївъ време пропрїетаръл апї кзпоаште маї віне іntересъл съѣ, ши сътеапъл съ се гъндеаскъ ла пагъвеле че і с'ар прїчїнї кнд фъръ съ аївъ вре зп кзвът, с'ар стръмъта дпн локъл наштерїі сале.

Агрїкълътра ши негодъл, каре фак вогъціа зпїї стат, шкоалеле каре'л фак а днфлорї, вор авеа дпн партемі, тот спрїжїнъла че'мї, ва фї прїн пзтїндъ ка съ теаргъ спре дпашнтаре.

Дн локъл векїлор пълїашї, ам дпфїпдат гръ- нїчерї спре наза фронтїерелор, фъръ а маї фї тре- вїндъ ка мїліціа съ фїе дпшіратъ дн тот лън- гъла Dъпърїї, не ла пїкетърї. Дпї адък днкъ а- мїнте де вігежїї поштрї пълїашї; дар прїнтр'о трї-

стъ фаталїгате, не обїчпзїсерът а деспредъї ши а търъ дн дъръпъ тот че е націонал, ши асфел дї пердъсерът; асфел ши дорованпїї пострїї ера къ- зпдї дн чеа маї проастъ старе; дї твълїсерът ши не еї дн дъръпъ, дї фъкъсерът гънарї. Прїн реорганїзаціа дптродъсъ, саъ рдїкат ши еї дн треапта че мерїтъ; ши ка съї рдїк дпн стареа де кдере дн каре се аола, п'ам фъкът алт, де кът а ть дпгоарче ла челе стръмошештї. . .

Дн зртъ дпфдїшгъндъсе М. Сале тоці Сав- къртвїторїї ждедезлї, дъпъ маї тълте съвтърїї че не дете, не зїсе ши ачестеа:

В'ам рдїкат постъл де Свъкъртвїтор, ла ді- гнїгатеа градълї че мерїтъ, акът аведї апроапе леафа че авеаъ ісправнїчїї маї 'паште, сътעדї маї віне консїдераці. Кзпоштедї къ алецерїле де Свъ- къртвїторїї с'аъ фъкът акът фъръ нїчі о дпржъ- рїре стрїпъ де патъра еї, ведедї дар съ ръснъ- дедї дъне кѣт се кзвіне ла пдъждїле алегъторї- лор ши ла аштенърїле ноастре. Фїдї делїкаці, ши фїдї влжзї, ши дпдеплїнїдївъ дндаторїрїле къ чїнсте ши ексактїтате, кчї, петръ чеа маї мїкъ аватере, съпт хотърът а фаче піде.

Де есте вре зпъл каре ар кзцета ка прїн слъжвъ съ се дпвогъдеаскъ, дн сътзеск съ'шї деа демїсіа кчї тїпъла апъсърїлор ши ал жъфзї- рїлор а трекът.

Ла ачесте лъмїпате, пої дпкредїндарът не М. С. къ сенчерїтатеа де Mexedindan, къ кондїта ноастръ ва фї тот д'азна ексемпляръ, ши къ пз амвїдїонът алт, де кът а жстїфіка репътаціа де каре не възкърът.

Копфраці слъжвашї, съ не зїтъм дн латърї, ши вом ведеа къ тоате прївїрїле съпт ацінтате аспра ноастръ. Времеа есте съ не десъркът де тренцеле векїтеї, ка съ пзтем дпашнта не о кале поъ, асемъпндъне жпнтзїгоарелор новъдзїрї але М. С. ши дъндъне тълъ къ тоції спре іntере- съл комъп.

Тїнерї Ромънї, сперадъ а неашълї! вої не каре нїште дппрежърїї греле в'аъ дпвътръпїг маї 'паште де време; съпт къдїва апї, адъчедївъ амїнте, де кнд прїн копкърърї въ дптречеаці, лънтъндъвъ дн карїера лїгераръ петръ зп пре- мїѣ. Е тїпъла съ не дптречет асътъл, къ ачеїаш емъладїе ши дн карїера чївїлъ прїнтр'о ексактъ дпдеплїнїре а дндаторїрїлор ноастре ши прїн вір- тздї ексемпларе; кзїзна чївїкъ съ не фїїе пре- мїл пронс.

Ефоръл ачела зелос, Мїнїстръл ачел шаре че

пъзража жънѣеа студѣеа, акъм домпнеме ши
 овсервеазъ іаръши де апроане а поастръ кондъитъ,
 ва гласъа челвѣ че стрѣга о дагъ дн пѣстѣе: Гь-
 тѣдѣ калеа Домнѣлѣ, гласъа теѣ въ кіамъ съ не
 прегъгѣм а салъга зѣореле знѣшѣ вѣитор, не каре М.
 С. де тълъ ла превъзът; крезъ къ пѣ адѣ зѣтат
 днкъ квънтеле прѣн каре нѣ ла авъндат: (ла зп
 ексамеи ал шкоделор націонале.) „Акъм кънд
 зна 'дѣн днсърчѣнрѣле пѣсе асвѣра дерегъторѣе че
 мѣ с'а днкрѣдѣндат есте днгрѣжѣреа пентрѣ днвъ-
 дътъра пѣвлѣкъ, тѣ кпоск порочѣг къ мѣ съ дѣ
 прѣлеж а преведеа дѣн споръа че адѣ фъкът, фѣрѣ-
 чѣга вѣиторѣме че вѣ се гътепте.

Алешѣлор дѣн сѣлѣа Націеѣ! Домнѣлор Свѣ-
 кърѣтѣиторѣ де пѣлѣшѣ мѣ пѣлѣзрѣ; катаразѣ, амѣчѣ
 мѣ компатрѣюдѣи теѣ; фѣнѣкѣа поастръ, дорѣнделе
 поастре свѣт ачелешѣш; фѣе дар мѣ дѣпта поастръ
 ачелешѣш: проспѣрѣтатеа пѣвлѣкъ. Свѣтѣм крѣштѣиѣ
 мѣ фѣи аѣ ачелѣзѣашѣ татъ; съ не фѣрѣм а пѣ про-
 фана ачест пѣме сакрѣ, ачест тѣтлѣ маѣ преціос
 де кът тоате тѣглѣрѣле, каре сѣнгѣр днсъфлѣдеазъ
 вѣаца знѣшѣ понъа мѣла днладъ кънд е смерѣт. Съ
 фѣи крѣдѣнчѣшѣ жърѣтѣнѣтѣлѣшѣ солѣмѣеа че ам фъ-
 кът къ тѣла не Евангѣліе де але кърѣи фѣпѣте прѣн-
 дѣнзрѣ пѣ не вѣм пѣтеа депѣрта фѣрѣ а не дн-
 крѣпѣна днѣпѣтеа черѣлѣшѣ. Пѣтереа че нѣ се дн-
 крѣдѣндеазъ поѣ Свѣкърѣтѣиторѣлор есте врадъа
 дреп ал Націеѣ: прѣн поѣ се комънѣкъ де о дагъ
 тълдѣтеѣ, де ла о марѣне а дърѣи пѣлѣ ла чеа-
 латъ, орѣ че леуѣрѣи мѣ декрѣте але гъверѣлѣшѣ;
 поѣ свѣтѣм салѣнѣла каре трѣвѣе съ прѣверѣе
 зѣоа мѣ поаптеа пентрѣ лѣнѣштеа мѣ фѣрѣчѣреа
 пѣвлѣкъ.

Съ пѣ дншелъга дар пѣдеждеа Націеѣ мѣ дн-
 крѣдѣреа вѣнѣлѣшѣ овлѣдъѣитор, каре пѣ крѣдъѣ нѣчѣ о
 жъртѣф спре а не кондъче кътре зп вѣитор фѣрѣ-
 чѣт; чѣ с'а спрѣжѣнѣм къ тодѣи дн лѣнѣта дѣфѣкъд-
 тѣдѣлор че ар дѣтѣмѣпѣна.

Днѣпѣте Прѣнчѣне, не калеа глорѣеа,
 Днѣпѣте Прѣнчѣне, къ поѣ дѣшѣ вѣм зрѣа,
 Дорѣндацѣ е патѣрѣнѣ, мѣ девѣзандѣ фѣпѣтоасъ,
 Е фѣрѣчѣреа дърѣи че вѣи а днформа.

Де тълъ днкъ'алтѣшѣ Нѣме сѣпат профѣнд дн
 інѣмѣ,
 Е'нскрѣе не орѣ че акте, мѣ дѣвѣнѣтъдѣрѣи поѣ;

Мерѣдѣ дар тот днѣпѣте, пѣ те тѣме де нѣменѣ,
 Къ поѣ свѣтѣм къ тѣне, мѣ Дѣмѣнезѣшѣ къ поѣ.
 (Гр. Мѣкълескъ.)

Акіла сеаѣ пажора дн Франца.

Вѣлтѣр, акѣлъ, пажоръ, тот зп соѣз де пасѣре
 тѣре. Есте кпоскът, къ антѣчѣи романѣ пѣ авѣаѣ
 стеагърѣ сеаѣ фламѣре ла армѣтѣле лор, чѣ дн
 лок де ачелѣа пѣрта пѣпѣте пѣлѣлѣ къте зп вѣлтѣр
 сѣмплѣ де метал, днфѣнт днтр'о прѣжѣнѣ. Ачел
 вѣлтѣр аѣ фъкът де атѣтеа орѣ мѣнѣшѣ. Бѣнѣпар-
 те Наполеон днтр'одъсѣсе вѣлтѣрѣа дн Франца,
 прѣкъм аѣ днтр'одъсѣ мѣ алте маѣ тълѣте апѣзѣ-
 мѣнте де але романѣлор. Бѣрѣноѣи ла 1815 аѣ дагъ
 жос вѣлтѣрѣа мѣ аѣ рѣстѣзрат сѣндартѣле сеаѣ
 фламѣреле. Лѣд. Бѣнѣпарте еар ле дѣлтѣрѣшѣ мѣ
 рѣстѣзрѣ вѣлтѣрѣи сеаѣ акѣлѣлѣ. Днсъшѣ мѣ вѣлтѣ-
 рѣа петѣдѣск се траѣе тот дѣла романѣ, къчѣ адѣ-
 къ Карол М. рѣстѣзрѣнд імперѣлѣ роман апѣсан,
 іар дѣпъ че дн вѣакъа 9-леа Франца се дѣсѣнѣлѣ
 де кътрѣ челѣлѣлѣте дърѣи але імперѣлѣшѣ лѣи Ка-
 рол, вѣлтѣрѣа рѣтѣсе ла цѣрманѣ днпрезѣнѣ къ
 дѣмѣитѣтеа де Имперѣтор. Ла ачѣпѣтѣа апоѣ вѣл-
 тѣреле се прѣфѣкъ дн акѣлъ сеаѣ пажоръ дѣпѣлѣкѣ-
 тѣ. Дѣла еѣ дн днпрѣмѣтѣтаръ мѣ рѣшѣи къ мѣ
 прѣсѣанѣи. Вѣлтѣреле сѣмплѣ есте мѣ дн дѣара
 ромѣнеаскъ фѣрте вѣкѣшѣ. Персѣанѣи антѣчѣи днкъ
 авѣсѣсерѣ вѣлтѣре. —

Продъкте літерарѣе.

Пентрѣ днлесѣпѣреа пѣвлѣкълѣшѣ де ашѣ потѣ
 къштѣга знѣле продъкте літерарѣе дн лѣмѣа ромѣ-
 нѣ, че се афѣлъ адъсе — ачѣ дн Братѣов дн лѣвѣрѣ-
 рѣа лѣи Вѣлхѣлѣм Немѣт, вѣм пѣвлѣка дѣн кънд
 дн кънд къте знѣле — дѣн презѣнѣ къ фѣпѣтѣл лор
 прѣдѣшѣ, мѣ дѣпъ трѣмѣтерѣа прѣдѣзѣлѣшѣ се вѣор
 потѣ траѣе дѣрѣнт прѣн пѣмѣтѣл лѣвѣрѣшѣ.

Мерѣана, драмъ дн 3 акте, де Мавродолѣ 40
 кр.; Ромѣо ет Ізѣлетѣ мѣ Отѣлло 1 ф. 20 кр.; Фан-
 тѣста 20 кр.; Бава Хърка 20 кр.; Сгърѣчѣтѣл,
 комѣдіе 40 кр.; Рѣгъа, драмъ 30 кр.; Пѣсторѣлѣ
 сѣракъ 30 кр.; Сѣракъа чѣнѣстѣтѣшѣ 40 кр.
 (Вѣор зрѣа.)